

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือเกษตรกรที่เคยได้รับการส่งเสริมแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากสำนักงานเกษตรอำเภอหนองหาน โดยคัดเลือกมาจาก 2 ตำบล คือ ตำบลบ่อแก้ว และ ตำบลนาทะนุง อำเภอหนองหานจังหวัดน่าน จำนวน 140 ราย จากเกษตรกรที่เคยได้รับการส่งเสริมแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 215 ราย ดังนี้

1. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) โดยใช้สูตรอย่างง่ายของ Taro Yamane (วิเชียร, 2537) ดังต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{(1 + Ne^2)}$$

เมื่อ

N = ขนาดของประชากร

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

e = ความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมรับให้เกิดได้

ซึ่งได้กำหนด ค่า $e = 0.05$ หมายความว่าในการเลือกตัวอย่างนี้ยอมรับให้เกิดความผิดพลาดได้เพียง 5% และต้องการความน่าเชื่อถือได้ 95%

แทนค่าในสูตรได้ดังนี้

$$n = \frac{215}{(1 + 215 (0.05^2))}$$

จะได้ $n = 139.8374$ หรือประมาณ 140 ดังนั้นจึงใช้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จำนวน 140 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสัมภาษณ์ ซึ่งแบ่งคำถามออกเป็น 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สมาชิกในครอบครัว สุขภาพอนามัย จำนวนชนิดสัตว์เลี้ยง แรงงานทางการเกษตรในครัวเรือน ภาวะหนี้สิน การมีส่วนร่วมกับชุมชน พฤติกรรมการใช้จ่ายเพื่อการบริโภค ชนิดของสื่อ และจำนวนการเข้าร่วมการอบรม

ตอนที่ 2 ทดสอบความรู้ในเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิด มีสองตัวเลือกแต่ละข้อมีตัวเลือกที่ถูกต้องเพียงหนึ่งตัวเลือก ให้คะแนนสำหรับคำตอบที่ถูกต้อง 1 คะแนน และคำตอบที่ไม่ถูกต้อง ให้ 0 คะแนน

ตอนที่ 3 ข้อมูลสอบถามทัศนคติความเชื่อมั่นของเกษตรกรต่อปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงว่าสามารถยกระดับความเป็นอยู่ของเกษตรกรได้ คำถามเป็นการเลือกตอบเพื่อวัดทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างในลักษณะของมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดเกณฑ์คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างมาก	มีระดับคะแนน 3 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	มีระดับคะแนน 2 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	มีระดับคะแนน 1 คะแนน

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ เป็นคำถามเกี่ยวกับการได้รับการใช้ทรัพยากรการผลิตในพื้นที่อย่างคุ้มค่า การทำการเกษตรแบบผสมผสาน การจัดพื้นที่ให้มีแหล่งน้ำเพียงพอ การรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดินและระบบนิเวศวิทยาโดยวิถีธรรมชาติ การลดต้นทุนการผลิต การรวมกลุ่มทางการเกษตร คำถามเป็นการเลือกตอบเพื่อวัดระดับการปฏิบัติงานของประชากร แบ่งเป็นกลุ่มที่ปฏิบัติและไม่ได้ปฏิบัติ โดยกำหนดเกณฑ์คะแนนดังนี้

กลุ่มที่ปฏิบัติ กำหนดให้คะแนนเป็น 3 ระดับ คือ

ปฏิบัติมาก	มีระดับคะแนน 3 คะแนน
ปฏิบัติปานกลาง	มีระดับคะแนน 2 คะแนน
ปฏิบัติน้อย	มีระดับคะแนน 1 คะแนน

ตอนที่ 5 ข้อมูลสอบถามความคิดเห็นว่าสามารถทำการเกษตรตามแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียง

ต่อไปได้หรือไม่ จำนวน 1 ข้อ

คำถามเป็นแบบเลือกตอบ ได้ หรือไม่ได้ พร้อมให้เหตุผลประกอบ

3.3 การทดสอบแบบสัมภาษณ์

โดยผู้วิจัยทำการทดสอบแบบสัมภาษณ์โดยการนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างแล้วไป
 ปรึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อทดสอบความเที่ยงตรง(Validity)และหาค่าความเชื่อมั่น
 (Reliability) ด้วยวิธีของ คูเดอร์-ริชาร์ดสัน ตรวจสอบวิเคราะห์ปรับปรุง ให้ถูกต้องครอบคลุมตาม
 เนื้อหาที่วัด (Content Validity) มากยิ่งขึ้นแล้วนำไปทดสอบกับเกษตรกรจำนวน 25 ราย นอกพื้นที่การ
 ศึกษาวิจัย เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบสัมภาษณ์แล้วนำมาปรับปรุงเพื่อใช้ต่อไป

3.4 การรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่
 เอกสารเกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ผลงานวิจัย วิทยานิพนธ์ แผนงานของทางราชการ ฯลฯ

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยใช้แบบสอบถามกับประชากรใน
 พื้นที่ศึกษาโดยวิธีการสุ่ม จำนวน 140 ราย

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากได้รวบรวมข้อมูลลงรหัสและตรวจสอบความ
 เรียบร้อยของข้อมูลที่ได้ในทุกคำถามแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปบันทึกเข้าคอมพิวเตอร์ แล้วทำการ
 ประมวลผลและวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้การวิเคราะห์โดย สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean)
 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกร
2. กำหนดเกณฑ์การวัดระดับความรู้ ของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับมาก, ปานกลาง,
 น้อย
3. เกณฑ์ในการประเมินระดับทัศนคติความเชื่อมั่นต่อปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่ม
 ตัวอย่าง โดยการกำหนดเกณฑ์การวัดทัศนคติ จากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3
 ระดับคือ เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง และเห็นด้วยน้อย
4. เกณฑ์ในการประเมินระดับการปฏิบัติกิจกรรมแบ่งเป็นการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติ โดยในส่วนของกร
 ปฏิบัติ แบ่ง ออกเป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง และน้อย
5. ทดสอบหาความสัมพันธ์ของ ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม โดยใช้การวิเคราะห์ ไค - แสควร์
 เพื่อหาความสัมพันธ์ของลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ของเกษตรกร กับ
 ระดับความรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และความเชื่อมั่นต่อการนำปรัชญาเศรษฐกิจ
 พอเพียงไปปฏิบัติ